REGERINGSKANSLIET

Remiss

2016-06-10 S2013/00240/FS

Socialdepartementet

Enheten för folkhälsa och sjukvård

Riskgruppsvaccinationer som särskilda vaccinationsprogram

Remissinstanser:

1. Riksdagens ombudsmän (JO)
2. Riksrevisionen
3. Arbetsmiljöverket
4. Barnombudsmannen (BO)
5. Diskrimineringsombudsmannen (DO)
6. Ekonomistyrningsverket (ESV)
7. Folkhälsomyndigheten
8. Socialstyrelsen
9. Läkemedelsverket
10. Statens beredning för medicinsk utvärdering (SBU)
11. Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV)
12. Statens medicinsk-etiska råd (Smer)
13. Alingsås kommun
14. Arvidsjaurs kommun
15. Avesta kommun
16. Dorotea kommun
17. Eskilstuna kommun
18. Finspångs kommun
19. Gotlands kommun
20. Göteborgs kommun
21. Huddinge kommun
22. Leksands kommun
23. Lilla Edets kommun
24. Lindesbergs kommun
25. Luleå kommun
26. Lunds kommun
27. Malmö kommun
28. Mjölby kommun
29. Mora kommun
30. Ockelbo kommun
31. Piteå kommun

Postadress 103 33 Stockholm
Besöksadress Fredsgatan 8
Telefonväxel 08-405 10 00
Telefax 08-723 11 91
E-post: s.registrator@regeringskansliet.se

32. Skara kommun
33. Solna kommun
34. Stockholms kommun
35. Strängnäs kommun
36. Timrå kommun
37. Uppsala kommun
38. Valdemarsviks kommun
39. Varbergs kommun
40. Åre kommun
41. Öckerö kommun
42. Östersunds kommun
43. Blekinge läns landsting
44. Dalarnas läns landsting
45. Gävleborgs läns landsting
46. Hallands läns landsting
47. Jämtlands läns landsting
48. Jönköpings läns landsting
49. Kalmar läns landsting
50. Kronobergs läns landsting
51. Norrbottens läns landsting
52. Skåne läns landsting
53. Stockholms läns landsting
54. Södermanlands läns landsting
55. Uppsala läns landsting
56. Värmlands läns landsting
57. Västerbottens läns landsting
58. Västernorrlands läns landsting
59. Västmanlands läns landsting
60. Västra Götalands läns landsting
61. Örebro läns landsting
62. Östergötlands läns landsting
63. Handikappförbunden
64. Lika Unika
65. Läkemedelsindustriföreningen (LIF)
66. Pensionärernas riksorganisation (PRO)
67. Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien
68. Riksföreningen för familjer med hepatit-B smittade barn
69. Riksföreningen för skolsköterskor
70. Samarbetsorganet för etniska organisationer i Sverige (SIOS)
71. Smittskyddsläkarföreningen
72. Svenska Barnläkarföreningen
73. Svenska Infektionsläkarföreningen
74. Svenska Läkaresällskapet
75. Svensk förening för allmänmedicin
76. Svensk sjuksköterskeförening (SSF)
77. Sveriges Apoteksförening
78. Sveriges Farmaceuter
79. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)

80. Sveriges Läkarförbund
81. Sweden BIO
82. Unionen
83. Vårdförbundet

Synpunkter på förslagen lämnas till Socialdepartementet senast **den 14 oktober 2016.** Vi ser helst att ni endast skickar dem i elektronisk form och då både i word- och pdf-format. Remissvaren skickas till s.registrator@regeringskansliet.se samt s.fs@regeringskansliet.se

I remissvaren ska Socialdepartementets diarienummer S2013/00240/FS anges.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För andra remissinstanser innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens publikation om att svara på remisser. Denna kan beställas från Regeringskansliet, Information Rosenbad, 103 33 Stockholm eller hämtas från nätet: www.regeringen.se

Frågor under remisstiden besvaras av Ellen Jones, Socialdepartementet, Enheten för folkhälsa och sjukvård, 08-405 34 10 eller ellen.jones@regeringskansliet.se

Socialdepartementet vill få del av era synpunkter på Folkhälsomyndighetens förslag om riskgruppsvaccinationer som särskilda vaccinationsprogram.
Följande underlag bifogas:

- Beslutsunderlag till regeringen om hepatit B-vaccination som särskilt vaccinationsprogram
- Beslutsunderlag till regeringen om tuberkulosvaccination som särskilt vaccinationsprogram
- Beslutsunderlag till regeringen om pneumokockvaccination som särskilt vaccinationsprogram
- Beslutsunderlag till regeringen om influensavaccination som särskilt vaccinationsprogram

Dokumenten finns även publicerade på Folkhälsomyndighetens webbplats, www.folkhalsomyndigheten.se

Bakgrund

När den nya regleringen av nationella vaccinationsprogram trädde i kraft 2013, fick Socialstyrelsen i uppdrag att pröva de vaccinationer för riskgrupper som det sedan tidigare finns rekommendationer eller motsvarande om. Ansvaret för vaccinationsprogrammen övergick från Socialstyrelsen till Folkhälsomyndigheten den 1 juli 2015 och då fördes även regeringsuppdraget om vaccinationer för riskgrupper över.

Nationella vaccinationsprogram delas in i allmänna vaccinationsprogram och särskilda vaccinationsprogram för riskgrupper. Regeringen beslutar om vilka sjukdomar som ska omfattas av nationella vaccinationsprogram, baserat på underlag från Folkhälsomyndigheten. Därefter meddelar Folkhälsomyndigheten föreskrifter om programmen, t.ex. vilka grupper som ska erbjudas vaccin, antalet doser och med vilka intervall. Landsting och kommuner ansvarar för genomförandet och ska erbjuda befolkningen de vaccinationer som ingår i programmen kostnadsfritt.

En förutsättning för att en smittsam sjukdom ska kunna omfattas av ett nationellt vaccinationsprogram är enligt smittskyddslagen (2004:168) att det finns ett vaccin mot sjukdomen som går att ge utan föregående diagnos, och som ger mer än kortvarig immunitet mot sjukdomen i hela eller delar av befolkningen. Vidare så ska en smittsam sjukdom omfattas av ett nationellt vaccinationsprogram om vaccination mot sjukdomen kan förväntas

1. effektivt förhindra spridning av smittsamma sjukdomar i befolkningen,
2. vara samhällsekonomiskt kostnadseffektivt, och
3. vara hållbar från etiska och humanitära utgångspunkter.

Regeringen har också beslutat om föreskrifter för den analys som Folkhälsomyndigheten ska genomföra inför förslag till ändringar av nationella vaccinationsprogram. Enligt smittskyddsförordningen (2004:255) ska myndigheten analys omfatta följande 13 faktorer.

1. sjukdomsbördan i samhället, i hälso- och sjukvården och för enskilda individer
2. vaccinationens förväntade påverkan på sjukdomsbördan och på sjukdomens epidemiologi
3. antalet doser som krävs för att uppnå önskad effekt
4. vilka målgrupper som ska erbjudas vaccination
5. vaccinets säkerhet
6. vaccinationens påverkan på verksamheten i landsting och kommuner, och hos privata vårdgivare
7. om vaccinet går att kombinera med övriga vacciner i de nationella vaccinationsprogrammen
8. allmänhetens möjlighet att acceptera vaccinet och dess påverkan på attityder till vaccinationer generellt

9. vilka andra förebyggande åtgärder som kan vidtas eller behandlingar som kan ges som alternativ till vaccination i ett nationellt vaccinationsprogram
10. vaccinationens samhällsekonomiska effekter och dess kostnader och intäkter för staten, kommunerna och landstingen
11. möjligheterna att följa upp vaccinationens effekter enligt punkt 1–10 och statens beräknade kostnader för sådan uppföljning
12. behovet av information till allmänheten och vårdgivare och kostnaden för dessa insatser
13. medicinetiska och humanitära överväganden.

Med vänlig hälsning

Torkel Nyman
Departementsråd